

že v tomto případě špeditor, jakož i komisionář povozné, dopravu i náklady počítati si může; čl. 381 odst. 2 neuzije se pak a špeditor jest jedině oprávněn, aby si čítal »obyčejné« povozné. Povozným »obyčejným« rozumějí se však sazby, jež jest čítati podle obchodních zvyklostí. Souhlasně s právem komisionářovým, sám v závazky vcházeti, může také špeditor dopravu zboží jako povozník sám obstarati; k tomu má vždy právo, není-li nic jiného umluveno. V tom případě může si počítati rovněž špediční náklady, provisi a obyčejné jiné útraty. Za provedení dopravy ručí naproti tomu jako povozník.

VI. Promlčení nároků na špeditora.

By se rychle ukončily účinky špediční smlouvy a k vůli mnohým osobám zúčastněným při postižních nárocích, jest ručení špeditorovo, nehledě k případům podvodu nebo zpronevěry, vázáno krátkou lhůtou promlčecí. Promlčují se totiž po jednom roce nároky na špeditora, že zboží buď všechno se ztratilo, nebo že jest ho méně, že vzalo porušení anebo že bylo pozdě dodáno a to v prvném případě od toho dne, kdy dodati se mělo, ve všech ostatních případech vypršením toho dne, kteréhož bylo dodáno (čl. 386 obch. z.). Rovněž pomínou obrany ze ztráty, zmenšení, porušení aneb opožděného dodání zboží, když se návěští o těchto skutečnostech neodešle špeditorovi během roku.

(Viz čl. Dopravnictví a Komisionář.)

Štola viz Poplatky štolní a Řády štolní.

Štoly revírní.

I. Pojem.

Štolami revírními rozuměti jest ony podniky horní, kterými se má celý revír horní štolami (svodnami) protknouti neb otevřítí nerostná ložiska v hlubším obzoru a těžba z nich má se jakýmkoli způsobem usnadniti (§ 90 hor. zák.). Takovéto hlavní stavby rozhodují nezdědka o budoucí těžebnosti celého revíru, zajišťují mu delší a výnosnější trvání otevírajíce ložiska nerostná, jež by byla jinak nepřístupná nebo jichž by nebylo sledováno (t. j. k těžbě): i jsou svrchovaně důležitými jak pro blaho veřejné, tak i pro zvláštní zájmy horní. Proto mohl by se jich odvážiti jen silný, energický, neochabující a na četná vydání připravený závod; vlastně by se k tomu pak nemohl odhodlati nikdo, kdyby podnikatel nemohl počítati se vši pravděpodobností, že dostane se mu jednou za náklady a podnikavost zasloužené odměny a náhrady. Nicméně bylo by nespravedливо nutiti majitele hor v určitém revíru horním k tomu, aby proti vůli své stavbu podobnou vedli, ani nebylo by zase rozumným upustiti od podniku zamýšleného proto, že se někteří držitelové hor proti tomu vyslovili. Ježto však štoly revírní jsou sice nejrozsáhlejšími, avšak výsledkem svým nejpochybnějšími podniky horními a mají za účel opatřiti hornímu průmyslu pod zemí nové značné pole a proto nadány býti musí zcela zvláštními výsadními právy: lze štoly revírní dovoliti jen po pečlivém uvážení všech poměrů, a mimo to provedení jich musí být žádoucným u všeobecném prospěchu hornictví a celého revíru (§ 91 hor. zák.). Štoly revírní nesluší srovnávati se starými štolami dědičnými, jichž první snahou bylo ve většině případů: odvodniti výše ležící doly a zjednati si za to úroky. Úkol tento vykázán jest dle platného zákona horního samostatným štolám pomocným, avšak musí i zde základem býti právo ze smlouvy vyplývající, ježto nelze nikomu proti vůli jeho posky-